

Resultater fra Road show Trondheim workshop 2

Spg.1. Hvilke fremtidige utfordringer trengs i fremtiden innenfor bæredyktig FM?

Strukturelt niveau

- ▶ Urban FM
- ▶ De globale udfordringer
- ▶ En nordisk begrebsdefinition af bæredygtig FM mangler i dag.
- ▶ Accept af, at FM er en værdiskabende ressource for branchen. Informere er mere end det der

Spg.1. Hvilke fremtidige utfordringer trengs i fremtiden innenfor bæredyktig FM?

Strukturelt niveau

- ▶ Der findes viden og kompetencer på området, men denne deles ikke blandt de involverede.
- ▶ Ofte stort sprik mellom bærekraftsmål på strategisk - T - O nivå. Mål er ikke konkretisert og gjenkjennbart nedover i organisasjonen (eks. Trondheim Eiendom ved Per Tore Stølen snakker om dette hvor de jobber med å konkrete)

Spg.1. Hvilke fremtidige utfordringer trengs i fremtiden innenfor bæredyktig FM?

Opgaver for FM

- ▶ At FM skal kunne kommunikere
- ▶ Der er behov for cases f.eks. Oscar projektet
- ▶ At få kommunikeret det økonomiske i projektet
- ▶ Det sociale fylder mere

Spg.1. Hvilke fremtidige utfordringer trengs i fremtiden innenfor bæredyktig FM?

Opgaver for FM

- ▶ Mer systemtenkning
- ▶ Gevinstrealisering og verdi forståelse- hva gir verdi?
Konkretisere verdirealisering
- ▶ Business strategies - Markedsdrevet
- ▶ Kostnadsnivået er høyt - Fokus på effektivisering

Spg.1. Hvilke fremtidige utfordringer trengs i fremtiden innenfor bæredyktig FM?

Aktør niveau

- ▶ At FM er med værdiskabende proces på at ledelsesniveau
- ▶ Behov for mer helhetlig tankegang
- ▶ Flere eksisterende bygninger - behov for kunnskap om ombyggingsteknikk, tilpasninger, modernisering og fornying og utvikling - mer prosesskunnskap sammen med teknikk og fagkunnskap

Spg.1. Hvilke fremtidige utfordringer trengs i fremtiden innenfor bæredyktig FM?

Aktør niveau

- ▶ Læring - utfordrende å holde seg oppdatert
- ▶ Betalingsvillighet

Spg.1. Hvilke fremtidige utfordringer trengs i fremtiden innenfor bæredyktig FM?

Teknologi

- ▶ BIG data
- ▶ De digitale værktøjer og den digitale projektering, kunne hjælpe til med at få fokus på FM i byggeriet.

Spg. 2. Hvilke fremtidige kompetanser vil det være behov for?

Stukturelt niveau

- ▶ Se på hvorledes forholdet mellem performance profil og en demand profil
- ▶ Stor kapital virksomheder og ejendomsvirksomheder investerer i bygninger i de store byer, og har viden og kompetencer, og økonomi til at certificere bygningerne på det højt niveau.

Spg. 2. Hvilke fremtidige kompetanser vil det være behov for?

Stukturelt niveau

- ▶ Erfaring/evaluering med sosiale «benefits» - evaluere sosiale indikatorer som er foreslått i de nye CEN standardene ved å prøve de ut i praksis
- ▶ Sosial bærekraft - indikatorer og begrepsbruk, metoder og evaluering

Spg. 2. Hvilke fremtidige kompetanser vil det være behov for?

Opgaver for FM

- ▶ Kommunikere begrebet og mulighederne i FM ud gennem uddannelse og forskning.
- ▶ At kunne håndterer balancen mellem økonomi, miljø og sociale perspektiver.
- ▶ At arbejde flerfaglighed som kan fagne FM på en bred palette.

Spg. 2. Hvilke fremtidige kompetanser vil det være behov for?

Aktør niveau

- ▶ Uddannede skal forstå hvad er bæredygtigt og kunne kommunikere dette
- ▶ Der er behov for sociale kompetencer
- ▶ Man skal kunne arbejde med lot
- ▶ Se nye forretningsmodeller
- ▶ FM kompetencer skal sætte fokus på andre kompetencer blandt dem der skal udføre dette, bla. De sociale overvejelser skal mere i spil.

Spg. 2. Hvilke fremtidige kompetanser vil det være behov for?

Aktører niveau

- ▶ Mer helhet og Livsløpsforståelse
- ▶ Kunnskap og anvendelse av livsløpsanalyser
- ▶ Adferdsvitenskap
- ▶ FM rollen som kommunikator og «oversetter»
- ▶ Rollen som innovatør - eks. fra Gjøvik kommune hadde gitt midler til en bydel/nabolag og inviterte nablaget til å bidra til å komme opp med nye forslag for hvordan man skal utvikle området. Sterkt eierskap og sosial verdi for de som bor der.

Spg. 2. Hvilke fremtidige kompetanser vil det være behov for?

Teknologi

- ▶ **Digitale kompetencer**
- ▶ **Digitalisering og BIG DATA kunne være en del af designet i FM.**
- ▶ **Digitalisering er en vigtig kompetence som skal udvikles på**

**Spg.3 Hva trenger vi for å utvikle en bedre utdannelse på tvers av de nordiske landene?
Diskuter svakheter og styrker med dagens utdanningsprogram på bachelor og masternivå**

Strukturelt niveau

- ▶ Der er behov for et nordisk kompetence værktøj
- ▶ Der er behov for at få integreret bæredygtigheds standarter på tværs af de nordiske lande
- ▶ Sommer og vinter-skole- nyt campus
- ▶ Der mangler kompetencer på Masterniveau på NTNU (samkøring af ingeniør/arkitekt)
- ▶ FM på VIA mangler i forhold til de tidlige faser

**Spg.3 Hva trenger vi for å utvikle en bedre utdannelse på tvers av de nordiske landene?
Diskuter svakheter og styrker med dagens utdanningsprogram på bachelor og masternivå**

Strukturelt niveau

- ▶ Integreret standard for de nordiske lande
- ▶ Sambrug og samarbejde blandt de forskellige fagligheder i alle landende
- ▶ Udvekslingsprogrammer på tværs af landende, evt. over kortere forløb.

**Spg.3 Hva trenger vi for å utvikle en bedre utdannelse på tvers av de nordiske landene?
Diskuter svakheter og styrker med dagens utdanningsprogram på bachelor og masternivå**

Opgaver for FM

- ▶ Samarbejde mellem arkitektur linjer og bygnings linjer. Kunne være mere ønskværdige. Hvordan kan dette samarbejde styrkes. De tværfaglige kompetencer og samarbejdet mellem fagligheder.
- ▶ Kunne bremse en udvikling hvor uddannelserne bliver mere og mere specialiserede.

Spg.3 Hva trenger vi for å utvikle en bedre utdannelse på tvers av de nordiske landene? Diskuter svakheter og styrker med dagens utdanningsprogram på bachelor og masternivå

Aktør niveau

- ▶ Der mangler analytiske kompetencer på KEA
- ▶ Forståelse for andre fagligheder som man ligger meget tæt op af
- ▶ Oppbygging med et introduksjonskurs som handler om rolleforståelse, kommunikasjon, mellommenneskelige relasjoner, samhandling, adferdsvitenskap, brukerundersøkelser og bruker involvering, psykologi, utvikling, lederskap, samarbeid, utvikling av FM rollen, hvem er v, hve mer jeg, hvor skal vi?

**Spg.3 Hva trenger vi for å utvikle en bedre utdannelse på tvers av de nordiske landene?
Diskuter svakheter og styrker med dagens utdanningsprogram på bachelor og masternivå**

Teknologi

- ▶ En fremtidig FM utdanning bør ha økt fokus på å bygge bro mellom teknologi fagene:

Spg.3 Hva trenger vi for å utvikle en bedre utdannelse på tvers av de nordiske landene? Diskuter svakheter og styrker med dagens utdanningsprogram på bachelor og masternivå

Styrker i dagens uddannelsesprogram

- ▶ Den brede faglighed er vigtig og er en styrke som ligger på bacheloruddannelserne.
- ▶ Der er et højt analytisk niveau på uddannelserne.
- ▶ Meningsfylt å bidra med en jobb som er samfunnsnyttig og som bidrar til utvikling av samfunnet
- ▶ Positivt med miljøfokus
- ▶ Det praktiske fokus

Spg.3 Hva trenger vi for å utvikle en bedre utdannelse på tvers av de nordiske landene? Diskuter svakheter og styrker med dagens utdanningsprogram på bachelor og masternivå

Svagheder i dagens uddannelsesprogram

- ▶ Få FM med ind i bacheloren i DK i det tidlige stadie.
- ▶ Processen kunne være mere i fokus.
- ▶ Mere fokus på flerfaglighed og teamsamarbejde for at sætte fokus på hvordan/hvornår man kan påvirke et projekt.
- ▶ Hvordan ser man på værdiskabelse i forhold samarbejdet og teamsamarbejdet.

**Spg.3 Hva trenger vi for å utvikle en bedre utdannelse på tvers av de nordiske landene?
Diskuter svakheter og styrker med dagens utdanningsprogram på bachelor og masternivå**

Svagheder i dagens uddannelsesprogram

- ▶ Der mangler helheldstænkning
- ▶ Lite systemtenkning (System Engineering)
- ▶ VR/AR teknologi